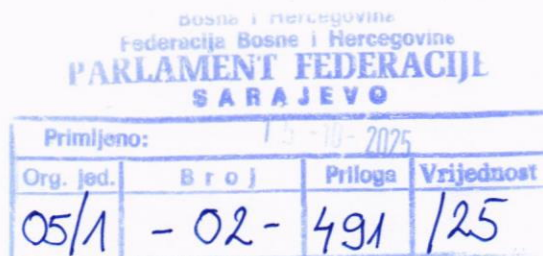

Broj: 01-8909-3/25
Datum: 15.10.2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BiH
PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM
Hamdije Kreševljakovića br. 3
71000 Sarajevo
n/r Dragan Mioković, predsjedavajući
n/r Suada Halilović, zastupnica

VLADA FEDERACIJE BiH
Hamdije Čemerlića br. 2
71000 Sarajevo
n/r Edita Kalajdžić, sekretar

FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA
Tvrtka Miloša bb
88000 Mostar
n/r Andrijana Katić, ministrica

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja Suade Halilović - dostavlja se

Poštovani,

u vezi s vašim aktima broj: 05/1-02-491/25 od 29.09.2025. godine, broj: 03-04-1646-26/2025 od 02.10.2025. godine i broj: 08/1-02-2-1757/25 od 08.10.2025. godine, dostavljamo vam odgovore na zastupnička pitanja

- 1. U revizorskom izvještaju se navodi da Autoceste FBiH „Nisu u mogućnosti izvršavati dospjele obaveze“. Kolika je visina dospjelih obaveza i koji su rokovi njihovog dospijea?**

Obveze prema međunarodnim kreditorima u razdoblju 1.1.-31.12.2024., a koje nisu plaćene iskazane su na kontima kratkoročnih obveza, a dodatno uvećane za obveze po kreditima koje dospijevaju u 2025. godini.

U trenutku sačinjavanja finansijskih izvješća kod Federalnog ministarstva finansijska u proceduri je bilo reprogramiranje dospjelih i neplaćenih obveza, ali do datuma sačinjavanja finansijskih izvješća ugovori o reprogramiranju nisu bili potpisani.

Dana 28.04.2025. godine potpisani su ugovori o reprogramiranju, te je ukupno reprogramirano 175.305.699,75 KM obveza, koje su sada dugoročne obveze. Uvažavajući tu činjenicu, kratkoročne obveze bi iznosile 390.842.279 KM, a izračunati koeficijent likvidnosti 0,42. Dakle, informacija o reprogramiranju obveza nije bila poznata u trenutku prikupljanja i dostavljanja dokumentacije reviziji, ali je postupak okončan i informacija je dostupna, te bi ovaj podatak u Izvješću revizije trebalo ažurirati.

U izvanbilančnoj evidenciji na datum finansijskih izvješća iskazana su raspoloživa i neiskorištena sredstva po kreditima u iznosu 517.229.625 KM, koja se mogu koristiti isključivo namjenski i za projekte za koji su namijenjeni. Jedan dio obveza prema dobavljačima iskazanih u okviru kratkoročnih obveza platit će se iz raspoloživih kreditnih izvora koji su prikazani kao izvanbilančna stavka.

Također, Društvo očekuje naplatu sredstava akcize koja ostaju kao neraspoređena sredstva kod UINO. Za to nismo primili nikakav službeni dokument niti informaciju temeljem koje bismo mogli evidentirati potraživanje, odnosno prikazati ga kao kratkoročnu imovinu. Postoji procjena da se radi o iznosu od 163.000.000 KM.

2. Koji su izvori finansiranja za završetak nezavršenih dionica Koridora Vc i da li su ti izvori ugovoreni i osigurani?

Izvori financiranja za završetak nezavršenih dionica na Koridoru Vc osigurani su kod međunarodnih finansijskih institucija (EIB, EBRD, OFID, KfAED). Pored vodećih međunarodnih institucija JP Autoceste FBiH osigurat će dio nedostajućih sredstava uz pomoć Vlade Federacije BiH kao i vlastitim sredstvima. JP Autoceste FBiH kao krajnji korisnik kredita europskih banaka imaju i pravo za apliciranje za bespovratna sredstva Europske unije (grantove) u sklopu Investicijskog okvira za zapadni Balkan. Do 2025. godine Europska unija je odobrila više od 590 milijuna EUR bespovratnih sredstava. Finansijska konstrukcija za nezavršene dijelove Koridora Vc je osigurana te je u proceduralnoj fazi realiziranja.

3. Postoji li plan osiguranja stalnih prihoda (npr. od putarina, budžetskih transfera, kredita) koji će pokrivati tekuće obaveze i omogućiti nastavak gradnje?

Prihodi od akciza planirani su prema procjenama Uprave za neizravno oporezivanje, uzimajući u obzir amortizaciju imovine javnih autocesta i brzih cesta, deprecijaciju troškova stjecanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta, rashode posudbe (rashodi kamate), tečajne razlike (+/-) te ostale troškove u vezi javnih autocesta i brzih cesta.

Prihodi od cestarine zasnovani su na očekivanom prometu vozila, dok su naknade za korištenje cestovnog zemljišta planirane prema postojećim i novim ugovorima o zakupu prostora uz autoceste.

Zbog nepostojanja konačne metodologije raspodjele prihoda od putarine, i dalje se primjenjuje privremena odluka Uprave za neizravno oporezivanje BiH, kojom se 10% prihoda zadržava na podračunu Centralne banke do konačnog poravnanja.

Zadržani akumulirani iznos prihoda od 2017. godine nije doznačen. Predmetni prihod se planira za podmirenje dijela dospjelih, a neizmirenih obveza po međunarodnim kreditima prema Federalnom ministarstvu financija u slučaju da se odobri zahtjev za reprogram obveza JP Autoceste FBiH.

Ulaganje na izgradnji Koridora Vc vršit će se iz kapitalnih izdataka. Financiranje kapitalnih izdataka vršit će se iz različitih izvora kako iz međunarodnih kreditnih aranžmana, grant sredstva, Proračuna FBiH, tako i iz vlastitih sredstava JP Autoceste. Imajući u vidu da postupci postizanja efektivnosti kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija, kao i bespovratnih grant sredstava traju značajno vremenski razdoblje, JP Autoceste vrši predfinanciranje do postizanja efektivnosti istih.

JP Autoceste će u slučaju nedostatka sredstava za vlastito sudjelovanje u realiziranju projekata, za potrebe održavanja tekuće likvidnosti ili bilo kojeg drugog razloga (privremena obustava povlačenja kreditnih sredstava ili sl. osigurati dodatne finansijske izvore putem emisija vrijednosnih papira, komercijalnih kratkoročnih zaduženja, novih aranžmana s međunarodnim finansijskim institucijama.

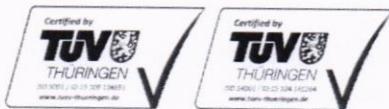
Kada je riječ o financiranju projekata autocesta iz Proračuna FBiH, važno je napomenuti da će se planirane aktivnosti usklađivati s odobrenim Proračunom FBiH, kao i odlukama Vlade FBiH o usvajanju programa utroška kapitalnih transfera.

4. Od planiranih 285 km autoceste, završeno je 137,5 km. Koje su prioritetne preostale dionice i kada se planira njihovo završavanje (rokovi)?

Trenutno su u tenderskoj proceduri postupci nabavke radova za izvođenje, kao i nabavke konzultantskih usluga nadzora nad izvođenjem radova, na sljedećim dionicama:

- *Ozimica - Poprikuše* - Idejni projekt je završen. Glavni projekt i revizija Glavnog projekta također su završeni. Federalno ministarstvo okoliša i turizma izdalo je u rujnu 2019. godine okolišnu dozvolu za kompletan LOT 2 Doboj jug (Karuše) - Sarajevo sjever. Zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti još nije podnesen jer je Projektant zadužen da objedini i kompletira prethodno urađenu projektnu dokumentaciju zajedno s novom u cilju nesmetanog ishođenja svih suglasnosti. Po završetku eksproprijacije i prenamjene zemljišta u građevinsko, bit će ostvareni uvjeti za dobivanje građevinske dozvole. Tenderska procedura - radovi na izgradnji dionice: Postupak nabavke je uspješno okončan. Potpisivanje ugovora se očekuje uskoro. Tenderska procedura - Nadzor nad izgradnjom dionice: Uprava poduzeća je 15.05.2025. godine donijela Odluku o poništenju postupka i raspisivanju novog postupka za usluge nadzora. Dok se okonča postupak nabavke usluge nadzora, prema preporuci EIB-a, kroz direktne pregovore uvest će se privremeni nadzor s već angažiranim nadzorom na susjednoj poddionici Medakovo - Ozimice. Privremeni nadzor bit će angažiran s ograničenim vremenskim razdobljem i proračunom.

- *Mostar sjever - Mostar jug* - Idejni i Glavni projekti su završeni. Za ovu dionicu izvedeni su

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296565459
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

istražni radovi i izrađena je preliminarne geotehnička misija G1 i G21 za trasu usvojenu Prostornim planom. Rok za završetak ugovora odlukom Uprave JP Autoceste FBiH produžen je do svibnja 2025. godine. Sva projektna dokumentacija isporučena je u elektronskoj formi. Dana 30.05.2025. godine dostavljena je potvrda od strane Revidenta da su Glavni projekti u elektronskoj formi službeno prihvaćeni. U narednom razdoblju očekuje se isporuka printanih primjeraka Glavnog projekta. Ishođene su sve prethodne suglasnosti, a zahtjev za Urbanističku predan nadležnom ministarstvu. Dana 17.10. 2024. godine izvršena je dopuna predmeta. Ishođena je urbanistička suglasnost za odlagalište inertnog materijala Vrapčići od strane Grada Mostara. U tijeku je ishođenje konačnih suglasnosti na glavne projekte. Pokrenut je proces eksproprijacije zemljišta. Tenderska procedura-radovi: Dana 11.03.2025. godine dostavljena je Tenderska dokumentacija za drugu fazu u EBRD na suglasnost i komentare. Tenderska procedura-nadzor: Postupak nabavke uspješno je okončan 25.03.2025. godine, potpisom ugovora s JV: Roughton International Limited & IRD Engineering S.r.l. Vrijednost potpisanog ugovora iznosi EUR 6.999.674,21 bez PDV-a, odnosno EUR 8.189.618,82 s PDV-om.

- *Mostar jug - tunel Kvanj* - Završen je Idejni projekt. Postupak nabavke glavnog projekta otkazan je iz razloga što je Vlada Federacije promijenila način realiziranja ovog projekta s FIDIC Crvene knjige na FIDIC Žutu knjigu, što podrazumijeva da izabrani izvođač izrađuje glavni projekt na temelju idejnog projekta investitora. Ishođene su sve prethodne suglasnosti za urbanističku suglasnost. Dana 18.11.2021. godine doneseno je Rješenje o pravomoćnosti okolišne dozvole. Dana 13.05.2024. godine podnesen je novi zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti nadležnom Ministarstvu, te je u tijeku obrada istog (čeka se suglasnost Ministarstva obrane BiH koja je preduvjet za dobivanje urbanističke dozvole). Tenderska procedura-radovi: Suglasnost banke na posljednje evaluacijsko izvješće dostavljena je 08.11.2024. godine. Očekuje se potpisivanje ugovora s odabranim ponuđačem nakon što se riješi problem vojne imovine. Tenderska procedura-nadzor: Postupak javne nabavke uspješno je okončan potpisom ugovora s konsultantima za pružanje usluga nadzora JV: IPSA Institut d.o.o. Sarajevo (BiH) i Krebs + Kiefer (Njemačka). Ugovorena vrijednost ugovora za pružanje usluga nadzora iznosi: 3.200.000. EUR bez PDV-a, odnosno 3.744.000,00 Eura sa PDV-om.

Uz navedeno, u tijeku su pripremne aktivnosti (projektiranje, eksproprijacija), te pripremne aktivnosti za provođenje tenderskih procedura, za sljedeće dionice autocesta:

- *Ivan - Ovčari* - Dostavljen je Idejni projekt u elektronskoj formi. Ishođene su sve potrebne suglasnosti za ovu fazu realiziranja projekta uključujući i Rješenje o prihvaćanju SUO. Na Rješenje o prihvaćanju SUO podnesena je tužba od strane nevladine organizacije ARHUS koja je i uvažena, te je presuda nadležnog Suda donesena u korist tužitelja i predmet je vraćen na ponovni postupak. U prosincu 2024. godine pokrenute su aktivnosti po presudi, od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Novo Rješenje o odobravanju SUO je izdano 12.03.2025. godine. Tenderska procedura: Postupak nabavke bit će pokrenut po pravilima kreditora nakon što se steknu uvjeti za pokretanje postupka.

- *Ovčari - Prenj* - Završen je Idejni projekt, u tijeku je izrada glavnog projekta. Ishođene su sve potrebne prethodne suglasnosti uključujući i rješenje o prihvaćanju SUO. Pripremljene su sve potrebne suglasnosti za podnošenje zahtjeva za Urbanističku dozvolu te je zahtjev za istu i podnesen u svibnju 2024. godine Federalnom ministarstvu prostornog uređenja. U međuvremenu je stigao odgovor Ministarstva sa zahtjevom za dopunu dokumentacije ta je dopunjena dokumentacija vraćena Ministarstvu 24.09.2024. godine i čeka se odgovor od strane istog. Tenderska procedura:

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 | 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 | 3386902296565459
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

Postupak nabavke bit će pokrenut po pravilima kreditora nakon što se steknu uvjeti za pokretanje postupka.

- *Tunel Prenj* - Završen je Idejni projekt u 2016. godini za Prostorni plan posebnog obilježja koji je usvojen 2017. godine. Izvršena je nabavka usluga izrade idejnog projekta s elementima glavnog projekta, te je ista završena i dostavljena. Izrađen je Glavni projekt pripremnih radova za tunel Prenj (pristupni putevi, vodosnabdijevanje i snabdijevanje električnom energijom). Glavni projekt će pripremati izvođač radova budući da je planirano da se projekt realizira po FIDIC Žutoj knjizi. Idejni projekt s elementima Glavnog projekta završen je i dostavljen 05.07.2024. godine (u elektronskom obliku) te je nakon toga pregledan i revidiran od strane izabranog revidenta. Tijekom studenoga 2024. godine kompletirana je dokumentacija u printanoj formi, zajedno s nedostajućim nostrificiranom knjigama te je pripadajuća dokumentacija predana nadležnom ministarstvu prostornog uređenja u cilju ishoda urbanističke suglasnosti. Produženo je važenje prethodne vodne suglasnosti. Ishođene su sve potrebne suglasnosti za ovu fazu realiziranja projekta uključujući i Rješenje o odobrenju Studije utjecaja na okoliš (SUO) u siječnju 2024. godine. Nakon ishoda spomenutog Rješenja pokrenuta je tužba pred Kantonalnim sudom u Sarajevu od strane Aarhus centra BiH. U međuvremenu je nadležni Sud odbacio predmetnu tužbu tako da je Rješenje važeće i pravosnažno. Tenderska procedura - tunel Prenj - radovi: Evaluacija zaprimljenih ponuda je završena te je 12.03.2025. godine dostavljeno Evaluacijsko izvješće za Stage I u EBRD na komentare ili suglasnost. Banka je 31.03.2025. godine obavijestila JPAC da nema komentara na dostavljeno Izvješće, ali je uputila nekoliko zahtjeva/pitanja vezanih za Ekološki aspekt projekta. Ugovorom koji JPAC ima s Tehničkom asistencijom (TA) na ovom postupku (kompanija IC) ova pitanja su delegirana prema TA. Tehnička asistencija je nakon nekoliko sastanka s kreditorom i JPAC dostavila konkretne odgovore na komentare te je prema proceduri Izvješće još jedanput učitano u sustav zajedno s odgovorima. Također, Tenderska dokumentacija za narednu, odnosno finalnu fazu (Stage 2), dostavljena je od strane TA te će biti učitana u sustav nakon zaprimanja „No objection“ pisma za fazu Stage 1. Tenderska procedura - tunel Prenj - nadzor: Dana 16.05.2025. godine Banci je dostavljeno Izvješće o tehničkoj evaluaciji za predkvalifikacijsku fazu postupka, a nakon komentara i zahtjeva Banke revidirano Izvješće je učitano u sustav. Dana 20.06.2025. Banka je dostavila „No-objection“ na revidirano Izvješće, a 01.07.2025. učitana je Tenderska dokumentacija na odobrenje Banke za narednu (RfP) fazu.

- *Prenj - Mostar sjever* - Završen je Idejni projekt, u tijeku je izrada Glavnog projekta čiji je završetak predviđen za četvrti kvartal 2025. godine. Ishođene su sve potrebne prethodne suglasnosti uključujući i rješenje o prihvatanju Studije utjecaja na okoliš. Podnesen je zahtjev za ishoda Urbanističke suglasnosti, te izvršena dopuna po zahtjevu nadležnog Ministarstva. Tenderska procedura: Postupak nabavke bit će pokrenut po pravilima kreditora nakon što se steknu uvjeti za pokretanje postupka.

5. Za dionice Počitelj - Zvirovići lot 1 i lot 2 navodi se da „dionice autoceste nisu aktivirane i stavljene u upotrebu“ usprkos velikim troškovima. U kojoj fazi su radovi, zašto nije došlo do aktivacije i koliki su režijski troškovi održavanja tih dovršenih dijelova?

Izgradnja građevinskih projekata prometne infrastrukture realizira se kroz višegodišnji ugovor u čije su realiziranje uključene tri strane: Izvođač, Investitor i Nadzor. U trenutku završetka projekta i dobivanja Uporabne dozvole (29.08.2024.) izvođači su dostavili privremene situacije u kojima nisu

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296565449
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

uključeni svi troškovi, a potencijalno neki troškovi koji su obračunati, mogu naknadno biti osporeni ili odobreni. Iz tog razloga do datuma sastavljanja finansijskih izvješća nije moguće sačiniti potpunu i točnu kalkulaciju za svako pojedinačno sredstvo. Privremeni obračun amortizacije primjenjujemo od 2014. godine i na istu nije bilo primjedbe od strane niti jedne revizije. Stoga je netočna kvalifikacija da je imovina precijenjena i da su troškovi podcijenjeni jer smo izvršili privremeni obračun amortizacije na najbolji mogući način te smo za utvrđeni iznos umanjili vrijednost imovine i iskazali rashode. Dakle, takvu praksu primjenjivali smo i ranijih godina i ista je bila prihvaćena od strane Ureda za reviziju, a sada postaje osnova za negativno mišljenje.

6. Šta je uzrok značajnih kašnjenja u tenderskim procedurama i pripremnim predradnjama, posebno na primjeru poddionice Tunel Kvanj - Buna?

Kao osnova za negativno mišljenje po reviziji usklađenosti, navodi se činjenica da je ugovorena vrijednost građenja za dionicu Mostar jug - Buna, poddionica tunel Kvanj premašen za 54.558.147 EUR u odnosu na ugovorenu vrijednost. Ugovorena vrijednost iznosi 152.658.147 EUR, a procijenjena vrijednost 98.100.000 EUR. Navodi se kvalifikacija da je ta razlika posljedica neefikasnog vođenja postupka po procedurama međunarodnih kreditora, koji je trajao više od šest godina.

U obrazloženju se navodi da je postupak nabavke pokrenut 4.4.2018., da je Uprava Društva 25.3. 2022. donijela Odluku o poništavanju postupka nabavke radova na ovoj dionici u kojoj je navedeno obrazloženje da je financijer - Europska investicijska banka (EIB) informirala Društvo da su Istražna jedinica EIB-a i Europski ured za borbu protiv prevara (OLAF) pokrenuli zajedničku istragu protiv direktora Društva, zbog čega je procedura nabavke pauzirana do završetka istrage. OLAF je 27. 10. 2022. godine obavijestio Direktora o zatvaranju istrage i dostavljanju Izvještaja o istrazi EIB-u na postupanje.

S aspekta Društva ovakav događaj koji je prouzročio prekid procedure, kašnjenje projekta i djelovanje inflacije na troškove gradnje je eksterni neželjeni događaj koji objektivno ne mora biti niti rezultat internih propusta, nepotpunosti procedura, niti neefikasnog upravljanja. Ne postoji informacija tko je inicirao i pokrenuo postupak EIB-a kod OLAF-a, niti informacija kakav je rezultat istrage. Navedena je samo informacija da je OLAF 27.10.2022. obavijestio direktora o zatvaranju istrage i dostavljanju izvješća o istrazi na postupanje. Revizija nije navela niti jedan navod iz tog izvješća, niti je interpretirala pravorijek istrage. Unatoč danom obrazloženju o razlogu odgađanja i poništenja procedure, revizija je izrekla kvalifikaciju negativnog mišljenja u kontekstu nepoštivanja procedura i neefikasnog upravljanja.

Društvo implementira projekte pojedinačne vrijednosti više desetaka, pa i više stotina milijuna KM. Procedure su složene i postupci vremenski uvjetovani. Prije svih procedura potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti, osigurati kreditna sredstva, i konačno pokrenuti proceduru nabavke. Pri tom se pojavljuju različite interesne grupe, koje mogu imati i nekorektne političke ciljeve da zaustave neki projekt, a i tržišna utakmica između potencijalnih dobavljača se provodi svim mogućim pravnim sredstvima, te pored predviđenih žalbi moguće je pokrenuti i različite tužbe protiv Investitora, koje i kad nisu utemeljene uzimaju vrijeme, a ni na kakav način ne opterećuju onog tko ih pokreće.

Ured za reviziju institucija FBiH, prilikom donošenja određenih kvalifikacija o efikasnosti provođenja projekata treba imati u vidu i negativno političko i poslovno okruženje. Od pokretanja inicijative za provođenje ovog projekta, osim što je prošlo 6 godina, promijenile su se i tri Uprave koje vode JP Autoceste. Rezultat svih okolnosti su započeti i nezavršeni projekti, rastući troškovi i konačno ugrožena likvidnost. Za promjenu trenda potrebna je pomoć Vlade FBiH, i svih institucija i objektivna procjena položaja Društva u kojem se sada nalazi.

Stavljanje ovakvih zaključaka, o neefikasnosti u istaknuto mišljenje, a da se u obrazloženju daju obrazloženja koja su oprečna i nisu u logičnoj povezanosti s izrečenim mišljenjem, dovodi Društvo u još teži položaj, jer takve kvalifikacije dovode u sumnju kreditore i investitore bez kojih je nemoguće završiti projekte.

7. Na koliko dionica su potpisani addendumi i koliki je procenat povećanja u odnosu na prvobitne ugovore (u KM/eurima)?

Bez pojašnjenja stvarnih uzroka, revizori su naveli kako nije u skladu zakonskih propisa mijenjanje ugovora za izgradnju i nadzor dionica autoputa u dijelu povećanja vrijednosti investicija i prolongiranja rokova izgradnje što je, po njihovim navodima, za posljedicu imalo da je samo na četiri dionice ukupno povećanje iznosilo 255.530.360 EUR, uz dodatne kamate od 11.572.271 KM po reprogramiranim obvezama za kredite.

Prvenstveno ističemo da gradnja Koridora Vc i svih drugih infrastrukturnih projekata traje duži niz godina te da većina ugovora za koje su zaključeni addendumi datira iz 2018. i 2019. godine. Nakon zaključenja ugovora u ranoj fazi implementacije pod globalnim utjecajem došlo je do povećanja cijena primjenom ugovorene klizne skale po međunarodnim ugovorima, a što u kumulativu predstavlja više od 50 posto iznosa od istaknutih 255.530.360 EUR. Ostatak vrijednosti može se pripisati nužnim izmjenama projektne dokumentacije koja datira iz još ranijeg razdoblja, te složenih i u vrijeme projektiranja nedovoljno istraženih geoloških uvjeta. Što se tiče obračuna kamata na kredite koje JP Autoceste FBiH plaća prema Federalnom ministarstvu financija, ističemo da nismo imali utjecaja na obračun kamata. Prema nama dostupnim informacijama iz Federalnog ministarstva financija, Ured za reviziju je preporučio ovakvo postupanje, te je Federalno ministarstvo financija predložilo anekse ugovora kojima su nam obračunali kamate na reprogramirane kredite.

Dakle, točno je da je došlo do produženja rokova izgradnje na dionicama kao i povećanja ugovorene vrijednosti, ali iz objektivnih i opravdanih razloga, koji u revizorskom izvješću nisu navedeni. Također, u izvješću nisu dani nalazi kojima bi se potvrdilo bilo kakvo nesavjesno postupanje ili kršenje zakonskih i podzakonskih odredbi, odnosno nepoštivanja propisanih procedura. Način odobravanja striktno je propisan procedurama JP Autoceste FBiH, kao i s potpisanim ugovorima s izvođačima radova, inženjerima - nadzornim organima, tehničkom asistencijom (zaključeni ugovori po FIDIC žutom ili crvenom modelu).

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 338690229656549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

Stoga smatramo da je kvalifikacija o nesavjesnom poslovanju netočna te da se svakako ne radi o nesavjesnom postupanju, a da se pritom nisu identificirali konkretni propusti.

8. Koji su razlozi povećanja vrijednosti, da li su tehničke izmjene, loša procjena, promjena uvjeta ili nepredviđeni problemi i da li je bilo rizika od nepravilnosti u tim izmjenama?

Došlo je do probijanja rokova i povećanja vrijednosti radova iz objektivnih razloga i to promjene uvjeta na terenu (npr. geologija), neriješenih imovinsko-pravnih odnosa (državna imovina/perspektivna vojna imovina), zakonske primjene klizne skale (inflacija, cijene materijala), nedovoljno definiranim elementima projektne dokumentacije.

Sve izmjene (varijacije, EOT, claims-naknadni rad) prošle su tehničku i ugovornu evaluaciju od strane Inženjera (nadzorni organ), tehničku asistenciju (TA), LMA validaciju (konsultant odabran od strane banke kreditora za praćenje realiziranja), te „no-objection“ - bez prigovora od EBRD i/ili EIB.

Uprava JPAC donijela je odluke o prihvaćanju ovih dodatnih troškova i produženje rokova, uz obrazloženja i gore pobrojane dokumentacije koja jasno i nedvosmisleno upućuje na donošenje potrebne odluke u cilju izbjegavanja veće štete za sam projekt i JP Autoceste FBiH.

Kvalifikaciju revizora o nesavjesnom poslovanju smatramo netočnom jer se nisu identificirali konkretni propusti. Upravo suprotno, isto je provedeno prema pravilima međunarodnih kreditora, Zakonu o autocestama na koridoru Vc u FBiH, kao i FIDIC pravilima/uvjetima propisanim Ugovorom odobrenim od strane međunarodnih kreditora.

Uvijek postoje okolnosti i situacije koje se vrlo teško mogu predvidjeti u najkompleksnijem i najsloženijem projektu u FBiH, pa čak i u slučajevima kada se to desi nastojimo naći optimalno rješenje kroz ugovorne mehanizme.

Uzimajući u obzir dostupne informacije i dokumentaciju, Uprava JP Autoceste FBiH je postupila u skladu s profesionalnim standardima (FIDIC procedura i konzultantski nadzor), donijela odluke na temelju stručne i dokumentirane evaluacije, poštovala proceduru nadzora međunarodnih kreditora, evidentirala i obrazložila sve odluke u skladu sa Zakonom i internim aktima. U takvom kontekstu, ne postoji osnova da se ponašanje Uprave ocijeni nesavjesnim, jer nije bilo skrivanja činjenica, pogodovanja izvođačima i neosnovanih odluka bez validacije.

Zbog svega naprijed navedenog, kao i činjenice da resorno ministarstvo dostavlja Smjernice za izradu plana poslovanja, te da je generalno opredjeljenje Vlade FBiH da se intenziviraju ulaganja u izgradnju cestovne infrastrukture, ne možemo se složiti da Uprava Društva nije postupila savjesno i s pažnjom dobrog privrednika kako su revizori naveli.

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

9. Da li su provedenom revizijom utvrđene sankcije ili odgovornost za one koji su potpisivali, odobravali ili izvršavali te addendume?

Provedenom revizijom Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar nisu utvrđene nikakve sankcije niti odgovornost za one koji su potpisivali, odobravali ili izvršavali addendume.

Ured za reviziju institucija u FBiH dao je mišljenje i preporuke na što će se Uprava JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar očitovati u predviđenom roku od 60 dana od dana zaprimanja Izvješća.

10. Revizori navode da je povučeno samo 67 posto od planiranih kreditnih sredstava u 2024. godini. Zbog čega je došlo do neostvarivanja preostalog procenta?

U revizorskom izvješću navedeno je kako kreditna sredstva nisu realizirana u skladu s dinamikom izgradnje predviđene Planom poslovanja te da je Poduzeću zbog ne povučenih sredstava obračunata taksa u iznosu od 442.115 KM za Ugovor koji je potpisan s EBRD-om.

Taksa kod ugovora kredita EBRD-a nema karakter penala, nije vezana za kašnjenje nego je sastavni dio općih uvjeta kredita. Počinje se obračunavati u trenutku potpisivanja ugovora i obračunava se po stopi od 0,50 % na odobrena, a neiskorištena sredstva. Sredstva se mogu iskoristiti od trenutka kada je kredit raspoloživ, isključivo za plaćanje situacija koje su dospjele za plaćanje.

Da bi raspisali tender i odabrali izvođača prethodno moramo osigurati sredstva i potpisati ugovor o kreditiranju. Već u tom trenutku počinje obračun takse iako još izvođač nije izabran, a kamoli da su stvorene obveze za plaćanje (korištenje sredstava kredita).

Za iskorištena sredstva prestaje se obračunavati taksa, ali se obračunava kamata koja je daleko veća i često promjenjiva. Za korisnika kredita je povoljnije da je u uvjetima kada imamo namjenska sredstva, za isključivo financiranje jednog projekta, čije je realiziranje predviđeno za razdoblje od više godina, da se obračunava taksa po minimalnoj stopi, nego da se obračunava kamata.

Naravno da svako produženje roka zbog usporene dinamike može u konačnici rezultirati i većim iznosom obračunate takse, ali taksu nije moguće izbjeći kako je navedeno u preporuci br. 11. Podsjećamo da JP Autoceste FBiH niti jedan projekt ne može realizirati bez angažmana svih učesnika u procesima ratificiranja kreditnih sporazuma, poslova eksproprijacije koji su usporeni i onemogućeni pogrešnim tumačenjem propisa (državna/vojna imovina) kao i raznim drugim administrativnim barijerama, a vrlo mali postotak se odnosi na nespremnost Poduzeća u implementaciji projekata.

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

11. Da li su bili problemi u ispunjavanju uslova kreditora (npr. dokumentacija, prostorno-pravni uvjeti, rušenje imovinskih prepreka)?

Uzimajući u obzir kompleksnost i složenost projekta izgradnje Koridora Vc, Društvo se suočava s brojnim nepredviđenim okolnostima i situacijama koje utječu na tijek implementacije, ali je kroz aktivan pristup rizicima i ugovorenim mehanizmima osiguralo kontinuitet aktivnosti kako bi iznašlo optimalno rješenje i kako se ne bi ugrozili osnovni ciljevi projekta.

Radi preciznijeg i kvalitetnijeg odgovora molimo Vas da dodatno konkretizirate ovo pitanje, nakon čega ćemo Vam rado pružiti tražene informacije. Napominjemo da je „rušenje imovinsko pravnih prepreka“ termin koji je nama nerazumljiv, te Vas molimo za pojašnjenje.

12. Kakvi su trenutni pregovori ili planovi za dodatna kreditna sredstva (spominje se iznos od najmanje 611 miliona eura)? Kada se očekuje da budu odobrena i na koji način će se osigurati njihovo efikasno korištenje?

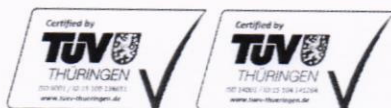
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar u kontinuitetu pregovara s kreditnim institucijama kako bi se zatvorile financijske konstrukcije za svaki projekt na Koridoru Vc. Riječ je dugotrajnom procesu koji ne ovisi samo od Poduzeća nego i od svih učesnika u procesu ratificiranja sporazuma na razini BiH i/ili FBiH.

13. U revizorskom izvještaju se ukazuje na neefikasnost u javnim nabavkama, posebno dugi rokovi i loše provođenje postupaka. Koji su konkretni primjeri i kakve su mjere poduzete da se ovo stanje promijeni?

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: Ugovorni organ) u potpunosti je ispoštovao osnovna načela, prava i dužnosti i odgovornosti iz Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i svih pratećih podzakonskih akata (izvršenje nabavke u skladu s postupcima utvrđenim predmetnim Zakonom, kao i osigurao pravičnu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti).

Vezano za dio koji se odnosi na duge rokove, člankom 60. Zakona propisano je razdoblje važenja ponude, odnosno istim člankom jasno je propisana i mogućnost da Ugovorni organ zatraži produženje roka važenja ponude. Sukladno navedenom, Ugovorni organ je ovlašten da u okviru zakonskih procedura, a u svrhu osiguranja zakonitog i efikasnog provođenja postupka javne nabavke, traži od ponuđača produženje roka važenja ponude. Također, Zakon izričito omogućuje ponuđaču da odluči hoće li prihvatiti ili odbiti zahtjev za produženje. Ugovorni organ je uvijek blagovremeno i u skladu sa zakonskim ovlaštenjima tražio produženje roka važenja ponuda, ne izlazeći pritom izvan zakonskih okvira i ne uzrokujući bilo kakvo nezakonito odugovlačenje postupka.

Nadalje, ugovorni organ je uvijek donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

razdoblju roka važenja ponuda u skladu s člankom 60. stav (2) ovog zakona Slijedom svega navedenog, postupanje ugovornog organa je bilo u potpunosti u skladu sa Zakonom, a traženje produženja važenja ponuda predstavlja zakonitu mogućnost, a ne kršenje zakona niti čin odugovlačenja postupka. Nadalje, Ugovorni organ će u svom internom Pravilniku o javnim nabavkama definirati razdoblje važenja ponude, odnosno rokove u kojima je komisija imenovana za predmetni postupak dužna pregledati ponude i sačiniti Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.

14. Da li su Autoceste FBiH surađivale s institucijama kao što je OLAF u vezi s mogućim zloupotrebama? Ako jeste, koji su dosadašnji rezultati tih istraga?

JP Autoceste FBiH Mostar d.o.o. Mostar surađivale su s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF). Pozitivna suradnja s OLAF-om temelji se na otvorenoj komunikaciji, pravovremenoj razmjeni informacija i zajedničkom cilju zaštite finansijskih interesa Europske unije. Takva suradnja pridonosi većoj transparentnosti, učinkovitijem otkrivanju nepravilnosti i jačanju povjerenja u upravljanju javnim sredstvima. Kontinuirana komunikacija i operativna povezanost svih uključenih strana ostaju ključni elementi ove suradnje.

15. Kakvi su mehanizmi praćenja izvršenja radova i troškova (nadzor, kontrola, izvještavanje) kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost?

Vrlo su jasne uloge svih učesnika u procesu građenja (investitor, projektant, izvođač, nadzor, tehnička asistencija) u pogledu praćenja izvršenja radova kao i kontrole troškova. Također, kada je u pitanju poslovanje Uprava JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar na mjesečnoj razini razmatra izvješća o radu svih sektora poduzeća te na takav način prati implementaciju projekata.

Svaki od sektora Društva (Sektor za ekonomsko finansijske poslove, Sektor za projektiranje i građenje, Sektor za upravljanje i održavanje, te Sektor za opće, kadrovske i pravne poslove) dostavlja izvješća o radu iz svoje djelatnosti.

Uprava Društva dostavlja na znanje Nadzornom odboru tromjesečno izvješće o radu koje je smjernica za daljnje poslovanje.

16. S obzirom na spomenute kritike, koji su glavni rizici za pravovremeno završavanje autoceste i postoji li scenarij u kojem projekt može ostati djelomično neizvršen? Kakav je plan upravljanja tim rizicima, uključujući finansijske, pravne i operative?

JP Autoceste FBiH u svom poslovanju tretira rizike koji mogu nastati iz procesa poslovanja. Rizici se registriraju i razmatraju na osnovu Procedure za upravljanje rizicima i liste rizika, koja se primjenjuje u svim sektorima i službama JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i odnosi se na sve procese.

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296565422
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

Uprava Društva minimalno jednom godišnje razmatra listu rizika i donosi mjere za smanjenje značajnih rizika odlukom o usvajanju rizika i mjera.

Cilj upravljanja rizicima u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar je minimiziranje ili uklanjanje rizika u procesu pružanja usluga sektora i službi Poduzeća. Stvaranje uvjeta za uklanjanje ili minimiziranje rizika u procesu pružanja usluga postiže se identificiranjem, stalnim praćenjem, analiziranjem, ocjenjivanjem i priopćavanjem o riziku, te provođenjem korektivnih mjera koje rizik održavaju u prihvatljivim granicama ili ga pretvaraju u šansu.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar ima politiku upravljanja rizicima koja je sastavni dio politike upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar. JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar propisuje postupke i mjere za efikasno upravljanje rizicima, a u cilju sprečavanja negativnih posljedica za uspješno poslovanje, odnosno pružanje usluga korisnicima.

17. Da li Autoceste FBiH planiraju izraditi novi investicijski plan ili revidirati postojeći, uz učešće trećih strana, a sve u cilju osiguranja održivog modela izgradnje i održavanja autocesta?

Poduzeće svake godine izrađuje godišnji i trogodišnji plan poslovanja na temelju smjernica Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Tijekom godine prati se realiziranje navedenih planova te se u slučaju potrebe za iste radi rebalans.

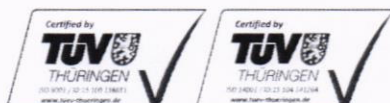
S poštovanjem

Direktor
Denis Lasić

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10